

ZBORNİK SAŽETAKA

I međunarodna naučno-stručna konferencija
„Multidisciplinarni pristupi u edukaciji i rehabilitaciji“
Sarajevo, 20-22. april 2018. godine
Sarajevo, 2018.

Izdavač:
Pedagoški fakultet Univerziteta u Sarajevu

Za izdavača:
Prof. dr. Fatih Destović

Urednici:
Doc. dr. Haris Memišević
Prof. dr. Sadeta Zečić
Selmir Hadžić

Tehnički urednik:
Nizama Hodžić

Štampa:
Perfecta, Sarajevo

Tiraž:
150

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka

Bosne i Hercegovine, Sarajevo

376(082)(048.3)

MEĐUNARODNA naučno-stručna konferencija "Multidisciplinarni pristupi u edukaciji i rehabilitaciji" (1 ; 2018 ; Sarajevo)

Zbornik sažetaka / I međunarodna naučno-stručna konferencija "Multidisciplinarni pristupi u edukaciji i rehabilitaciji", Sarajevo, 20-22. april 2018. - Sarajevo : Pedagoški fakultet, 2018. - 136 str. ; 24 cm

Registri.

ISBN 978-9926-448-01-1

COBISS.BH-ID 25507846

RAZUMEVANJE INTRUZIVNIH MISLI KOD ODRASLIH OSOBA SA INTELEKTUALNOM OMETENOŠĆU I DUALNIM DIJAGNOZAMA¹

Mirjana Đorđević, Nenad Glumbić, Branislav Brojčin

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju
mira.djordjevic81@gmail.com

Apstrakt

Intruzivne misli su ponavljajuće, nepoželjne i neprihvatljive misli, slike ili impulsi. Teškoće u razumevanju intruzivnih misli mogu biti praćene sklonošću ka socijalnoj povučeniosti, depresivnoj simptomatologiji i neadekvatnom socijalnom angažovanju.

Ciljevi ovog istraživanja bili su utvrđivanje postojanja razlika u razumevanju intruzivnih misli između ispitanika sa intelektualnom ometenošću i ispitanika sa dualnim dijagnozama, kao i utvrđivanje u kojoj meri faktori nivo intelektualne ometenosti i prisustvo dualnih dijagnoza određuju uspeh u razumevanju intruzivnih misli.

Uzorkom je obuhvaćeno 120 ispitanika ($N_{dd} = 60$, $N_{io} = 60$), oba pola, starosti između 20 i 56 godina ($AS=31,82$, $SD=8,70$), koji su funkcionisali na nivou lake ($N_{lio} = 50$) i umerene intelektualne ometenosti ($N_{uio} = 70$). Primenjene su četiri probe za procenu razumevanja intruzivnih misli, kao i Pibodijeva skala za razumevanje govora.

Dobijeni rezultati pokazuju da ispitanici sa intelektualnom ometenošću ($AS = 1,55$, $SD = 1,08$) ostvaruju nešto više skorove u poređenju sa ispitanicima sa dualnom dijagnozom ($AS = 1,26$, $SD = 1,10$) ali da te razlike nisu statistički značajne ($F(1,117) = 0,214$; $p > 0,05$). U cilju provere značajnosti uticaja dva pomenuta faktora na sposobnost razumevanja intruzivnih misli primenjena je dvofaktorska analiza varijanse, čiji rezultat je pokazao da jedino nivo intelektualne ometenosti ima značajan uticaj ($p = 0,000$). Dvofaktorskom analizom kovarijanse kontrolisan je efekat razumevanja govora što je rezultiralo gubitkom značajnog uticaja nivoa intelektualne ometenosti.

¹ Rad je nastao kao rezultat istraživanja na projektu „Socijalna participacija osoba sa intelektualnom ometenošću“ (ev. br. 179 017) koji finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

Na osnovu dobijenih rezultata zaključujemo da sposobnost razumevanja govora ima jedini značajan uticaj na razlike u razumevanju intruzivnih misli koje se uspostavljaju između osoba sa različitim nivoima intelektualne ometenosti

Ključne reči: ponavljajuće misli, razumevanje govora, komorbidna stanja

UNDERSTANDING OF INTRUSIVE THOUGHTS IN ADULTS WITH INTELLECTUAL DISABILITIES AND DUAL DIAGNOSES²

Mirjana Đorđević, Nenad Glumbić, Branislav Brojčin

University of Belgrade – Faculty for Special Education and Rehabilitation
mira.djordjevic81@gmail.com

Abstract

Intrusive thoughts are recurring, unwanted and unacceptable thoughts, images, or impulses. Difficulties in understanding intrusive thoughts can be accompanied by a tendency toward social withdrawal, depressive symptomatology, and inadequate social engagement.

The aims of this study were to determine the existence of differences in the understanding of intrusive thoughts between subjects with intellectual disabilities and subjects with dual diagnoses, as well as determining to what extent factors of the level of intellectual disability and the presence of dual diagnoses determine the success in understanding intrusive thoughts.

The sample included 120 subjects ($N_{dd} = 60$, $N_{id} = 60$), of both sexes, aged between 20 and 56 years ($AS=31,82$, $SD=8,70$), functioning at the level of light ($N_{mlid} = 50$) and moderate intellectual disability ($N_{mdid} = 70$). Four trials were used to assess the understanding of intrusive thoughts, as well as the Peabody scale for understanding speech.

The results obtained show that the subjects with intellectual disability ($AS = 1.55$, $SD = 1.08$) achieved somewhat higher scores compared to the subjects with dual diagnosis ($AS = 1.26$, $SD = 1.10$), but that those differences were not

² The paper is the result of research on project „Social Participation of Persons with Intellectual Disability“ (reg.no. 179 017) financed by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia